

สรุปข่าวกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ส่วนกลาง		
ประเด็น	หัวข้อข่าว	ช่องทางการเผยแพร่
ผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑. เกษตรเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๖	Thailand Plus Online
ผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๒. เผยผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	เดลินิวส์ออนไลน์
สถานการณ์การผลิตผลไม้ปี ๖๖	๓. สถานการณ์การผลิตผลไม้ปี ๖๖ กับความพร้อมของไทยด้านโลจิสติกส์	เว็บไซต์เรื่องเล่า ข่าวเกษตร

เกษตรกรเผยผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ปี 2566

๑ 22 กุมภาพันธ์ 2023 Thailandplus เกษตร - สิ่งแวดล้อม

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ตามนโยบายของ **ดร. เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิต การบริหารจัดการร่วมกัน และรวมกันจำหน่าย โดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน สามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีคุณภาพได้มาตรฐาน รวมถึงทำให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้จัดการ บริหารจัดการการผลิต ผลผลิต และการตลาดได้

โดยในปีงบประมาณ 2566 กรมส่งเสริมการเกษตรขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ยังคงเน้นแนวทางการสนับสนุนการพัฒนาแปลงใหญ่ 5 ด้าน ได้แก่ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพการตลาด และการบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน 60% ของพื้นที่การเกษตร (90 ล้านไร่) ทั่วประเทศ มีการรวมตัวกันผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ ประกอบด้วย

1) ข้าว พืชไร่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ไม่น้อยกว่า 300 ไร่ และเกษตรกรไม่น้อยกว่า 30 ราย

2) ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ ปศุสัตว์/แมลงเศรษฐกิจ ประมง และพืชอื่นๆ พื้นที่ไม่น้อยกว่า 300 ไร่ หรือ เกษตรกรไม่น้อยกว่า 30 ราย

ส่วนเป้าหมายตาม พรบ. 2,000 แปลง ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการ 2,235 แปลง โดยแปลงปีที่ 3 (จัดตั้งปี 2564) จำนวน 972 แปลง เน้นการบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด แปลงใหญ่ปีที่ 2 (จัดตั้งปี 2565) จำนวน 603 แปลง เน้นพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด และแปลงปีที่ 1 (จัดตั้งปี 2566) จำนวน 660 แปลง เน้นด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของเกษตรกรกลุ่ม/องค์กรวิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง

สำหรับผลการดำเนินการแปลงใหญ่ พบว่า การรับรองแปลงใหญ่ เฉพาะปี 2566 มีจำนวน 960 แปลง เกษตรกร 22,763 ราย พื้นที่ 322,476 ไร่ ทำให้ปัจจุบันมีจำนวนแปลงใหญ่สะสม 8 ปี ตั้งแต่ปี 2559 รวมจำนวน 9,888 แปลง เกษตรกร 522,707 ราย พื้นที่ 8,374,618 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2566)

ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการดำเนินงานสะสม 6 ปี (ปี 2559 – 2564) มีมูลค่ารวม 71,575.10 ล้านบาท มาจากการลดต้นทุนการผลิตได้ 31,145.73 ล้านบาท และการเพิ่มผลผลิต 40,429.37 ล้านบาท

ด้านการพัฒนาคุณภาพ เกษตรกรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร รวม 191,564 ราย ได้แก่ GAP จำนวน 150,871 ราย เกษตรอินทรีย์ จำนวน 23,157 ราย RSPO (ปาล์มน้ำมัน) จำนวน 3,334 ราย และอื่นๆ (PGS กลุ่มรับรองตนเอง) จำนวน 14,202 ราย

ด้านการบริหารจัดการ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3,685 แปลง กลุ่มเกษตรกร จำนวน 972 แปลง กลุ่มสหกรณ์ จำนวน 706 แปลง และกลุ่มอื่นๆ จำนวน 4,525 แปลง นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเกษตรกรเป็นผู้จัดการแปลง จำนวน 1,404 แปลง

ด้านการตลาด มีการเชื่อมโยงการตลาดของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ รวม 6 ปี (ปี 2559-2566) ดังนี้

1) ตลาดข้อตกลงล่วงหน้า จำนวน 921 แปลง

2) ตลาดอื่นๆ จำนวน 8,478 แปลง

3) ตลาด Online จำนวน 489 แปลง

อีกทั้งยังมีแปลงใหญ่ผูกเชื่อมโยงกับ Modern Trade จำนวน 11 แปลง ประกอบด้วย

1) กลุ่มบริษัทเทสโก้โลตัส จำกัด จำนวน 4 แปลง

2) กลุ่มบริษัทเซ็นทรัล จำกัด จำนวน 5 แปลง

3) เครือ BJC กรุ๊ป (Big C) จำนวน 1 แปลง

4) กลุ่มบริษัทแม็คโคร จำนวน 1 แปลง

5) ตลาดออนไลน์กับไปรษณีย์ไทย จำนวน 6 แปลง

เผยผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่

กรมส่งเสริมการเกษตร เผยผลการดำเนินงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ปี 2566 เผยเกษตรกรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร รวม 191,564 ราย

22 กุมภาพันธ์ 2566 15:41 น. เกษตร

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า กรมส่งเสริมการเกษตรได้ขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ตามนโยบายของ ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิต การบริหารจัดการร่วมกัน และรวมกันจำหน่าย โดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน สามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีคุณภาพได้มาตรฐาน รวมถึงทำให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้จัดการ บริหารจัดการ การผลิต ผลผลิต และการตลาดได้

โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ กรมส่งเสริมการเกษตรขับเคลื่อนโครงการระบบส่งเสริมเกษตรกรแบบแปลงใหญ่ ยังคงเน้นแนวทางการสนับสนุนการพัฒนาแปลงใหญ่ ๕ ด้าน ได้แก่ ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพการตลาด และการบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน ๖๐% ของพื้นที่การเกษตร (๙๐ ล้านไร่) ทั่วประเทศ มีการรวมตัวกันผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ ประกอบด้วย ๑. ข้าว พืชไร่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ และเกษตรกรไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒. ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ ปศุสัตว์/แมลงเศรษฐกิจ ประมง และพืชอื่นๆ พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ หรือ เกษตรกรไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

ส่วนเป้าหมายตาม พ.ร.บ. ๒,๐๐๐ แปลง ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการ ๒,๒๓๕ แปลง โดยแปลงปีที่ ๓ (จัดตั้งปี ๒๕๖๔) จำนวน ๙๗๒ แปลง เน้นการบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด แปลงใหญ่ปีที่ ๒ (จัดตั้งปี ๒๕๖๕) จำนวน ๖๐๓ แปลง เน้นพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด และแปลงปีที่ ๑ (จัดตั้งปี ๒๕๖๖) จำนวน ๖๖๐ แปลง เน้นด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของเกษตรกรกลุ่ม/องค์กรวิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง

สำหรับผลการดำเนินการแปลงใหญ่ พบว่า การรับรองแปลงใหญ่ เฉพาะปี ๒๕๖๖ มีจำนวน ๙๖๐ แปลง เกษตรกร ๒๒,๗๖๓ ราย พื้นที่ ๓๒๒,๔๗๖ ไร่ ทำให้ปัจจุบันมีจำนวนแปลงใหญ่สะสม ๘ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ รวมจำนวน ๙,๘๘๘ แปลง เกษตรกร ๕๒๒,๗๐๗ ราย พื้นที่ ๘,๓๗๔,๖๑๘ ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการดำเนินงานสะสม ๖ ปี (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๔) มีมูลค่ารวม ๗๑,๕๗๕.๑๐ ล้านบาท มาจากการลดต้นทุนการผลิตได้ ๓๑,๑๔๕.๗๓ ล้านบาท และการเพิ่มผลผลิต ๔๐,๔๒๙.๓๗ ล้านบาท ด้านการพัฒนาคุณภาพ

ทั้งนี้ เกษตรกรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร รวม ๑๙๑,๕๖๔ ราย ได้แก่ GAP จำนวน ๑๕๐,๘๗๑ ราย เกษตรอินทรีย์ จำนวน ๒๓,๑๕๗ ราย RSPO (ปาล์มน้ำมัน) จำนวน ๓,๓๓๔ ราย และอื่นๆ (PGS กลุ่มรับรองตนเอง) จำนวน ๑๔,๒๐๒ ราย ด้านการบริหารจัดการ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๓,๖๘๕ แปลง กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๙๗๒ แปลง กลุ่มสหกรณ์ จำนวน ๗๐๖ แปลง และกลุ่มอื่นๆ จำนวน ๔,๕๒๕ แปลง นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาเกษตรกรเป็นผู้จัดการแปลง จำนวน ๑,๔๐๔ แปลง

ด้านการตลาด มีการเชื่อมโยงการตลาดของเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ รวม ๖ ปี (ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๖) ดังนี้ ๑. ตลาดข้อตกลงล่วงหน้า จำนวน ๙๒๑ แปลง ๒. ตลาดอื่นๆ จำนวน ๘,๔๗๘ แปลง และ ๓. ตลาด Online จำนวน ๔๘๙ แปลง อีกทั้งยังมีแปลงใหญ่ผูกเชื่อมโยงกับ Modern Trade จำนวน ๑๑ แปลง ประกอบด้วย ๑. กลุ่มบริษัทเทสโก้โลตัส จำกัด จำนวน ๔ แปลง ๒. กลุ่มบริษัทเซ็นทรัล จำกัด จำนวน ๕ แปลง ๓. เครือ BJC กรุ๊ป (Big C) จำนวน ๑ แปลง ๔. กลุ่มบริษัทแม็คโคร จำนวน ๑ แปลง และ ๕. ตลาดออนไลน์กับไปรษณีย์ไทย จำนวน ๖ แปลง

สถานการณ์การผลิตผลไม้ปี 66 กับความพร้อมของไทยด้านโลจิสติกส์

๒2 ก.พ. 2023 ข่าวเกษตร, พีชเศรษฐกิจ

เปิดข้อมูลสถานการณ์การผลิตผลไม้ปี ๒๕๖๖ กับความพร้อมของไทยด้านโลจิสติกส์ ทั้งการพัฒนามาตรฐานสินค้าใหม่ จันทบุรีและการเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเส้นทางรถไฟจีน - ลาว

ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ครั้งที่ ๑/ ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖ คณะทำงานพัฒนาระบบข้อมูลและโลจิสติกส์ ได้รายงานสถานการณ์การผลิตไม้ผลภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๖ ต่อที่ประชุม โดยระบุว่า **ทุเรียน** คาดการณ์ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น จากการปลูกแทนยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผลอื่นๆ ราคาดีเป็นที่พึงพอใจมาตลอดระยะเวลา ๖ - ๗ ปี จึงใจให้เกษตรกรดูแลบำรุง ใส่ปุ๋ยทั้งการฉีดพ่นน้ำสำหรับดูแลสวน ส่วน **มังคุด** คาดการณ์ผลผลิตลดลง เนื่องจากเนื้อที่ให้ผลลดลง เกษตรกรโค่นต้นมังคุดเพื่อปลูกทุเรียนทดแทน และโค่นสวนต้นมังคุดในสวนผสมให้มีที่ว่างในสวนเพิ่มมากขึ้น ปีที่ผ่านมา มังคุด ออกดอกติดผลมาก ทำให้ปีนี้ต้นที่ยังไม่สมบูรณ์หยุดพักต้นและสะสมอาหาร สภาพอากาศแปรปรวน ฝนตกชุกต่อเนื่อง ทำให้มังคุดในระยะปากนกแก้วแตกใบอ่อน ต้องสร้างใบแก่ใหม่ **เงาะ** คาดการณ์ผลผลิตลดลง เนื่องจากเนื้อที่ให้ผลลดลง เกษตรกรโค่นต้นเงาะเพื่อเปลี่ยนไปปลูกทุเรียน ฝนตกชุกต่อเนื่อง สภาพอากาศไม่เหมาะสมต่อการออกดอกติดผล เกษตรกรโค่น / ตัดแต่งกิ่งเงาะ ต้นใหญ่ที่มีอายุมากเพื่อควบคุมความสูงให้ง่ายต่อการเก็บเกี่ยว ทำให้ผลผลิตต่อต้นลดลง **ลองกอง** คาดการณ์ผลผลิตลดลง เนื่องจาก เนื้อที่ให้ผลลดลงจากการโค่นสวนต้นลองกองในสวนทุเรียนออก เพื่อดูแลทุเรียนและไม้ผลอื่นๆ ที่ราคาดีกว่า ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ลดลง ส่วนใหญ่เป็นสวนผสม เกษตรกรไม่ได้ดูแลเอาใจใส่

ทั้งนี้การผลิตผลไม้ภาคตะวันออกใน ๓ จังหวัด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง และตราด

ทุเรียน ผลผลิตในปี ๒๕๖๕ รวม ๗๓๒,๓๓๐ ตัน ปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะมีผลผลิต ๗๕๖,๔๖๕ ตัน เพิ่มขึ้น ๒๔,๑๓๕ ตัน หรือ ๓.๓๐ และจะมีผลผลิตออกสู่ตลาดมากสุดในเดือนเมษายน

มังคุด ปี ๒๕๖๕ มีผลผลิต ๑๘๘,๕๕๓ ตัน ปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะมีผลผลิต ๑๘๔,๖๓๒ ตัน ผลผลิตลดลง ๓,๙๒๑ ตัน หรือร้อยละ -๒.๙๖ มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากสุดในเดือนเมษายน

เงาะ ปี ๒๕๖๕ มีผลผลิต ๑๐๔,๘๑๙ ตัน ปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะมีผลผลิต ๑๐๒,๒๙๒ ตัน ผลผลิตลดลง ๒,๕๒๗ ตัน หรือร้อยละ -๒.๔๑ มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากสุดในเดือนพฤษภาคม

ลองกอง ปี ๒๕๖๕ มีผลผลิต ๒๑๖,๔๒๐ ตัน ปี ๒๕๖๖ คาดว่าจะมีผลผลิต ๒๐๒,๒๐๔ ตัน ผลผลิตลดลง ๑๔,๒๑๖ ตัน หรือร้อยละ -๖.๕๗ มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากสุดในเดือนกรกฎาคม

สำหรับความพร้อมของไทยในระบบโลจิสติกส์นั้น ในด้านความก้าวหน้าในการพัฒนาสนามบินท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ซึ่งสืบเนื่องจากนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารมว.เกษตรฯ มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ดำเนินการจัดประชุมคณะทำงานศึกษาโครงการมหานครผลไม้และการขนส่งผลไม้ ผ่านสนามบินจันทบุรี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board) ได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาโครงการมหานครผลไม้ และการขนส่งผลไม้ผ่านสนามบินจันทบุรี ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ และได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเลขานุการคณะกรรมการฯ ยกร่างคำสั่งคณะทำงานฯ

ต่อมาในวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาโครงการมหานครผลไม้ และการขนส่งผลไม้ผ่านสนามบินจันทบุรี โดยคณะทำงานฯ ประกอบด้วยที่ปรึกษาและคณะทำงานจากหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน มีอำนาจหน้าที่ (๑) ส่งเสริม สนับสนุนและขับเคลื่อนโครงการศูนย์บริหารจัดการมหานครผลไม้และการพัฒนาสนามบินสู่สนามบินเชิงพาณิชย์ (๒) เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร เพื่อมาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่จำเป็นต่อคณะทำงาน (๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้มอบหมาย

ซึ่งจากรายงานผลการติดตามความก้าวหน้าการปรับปรุงสนามบินท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี (ข้อมูลเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๕) พบว่า สนามบินจันทบุรี มีขนาดความกว้าง ๖๐ เมตร ความยาว ๑,๖๐๐ เมตร ระยะวิ่งจริง ๙๘๐ เมตร พื้นผิวทางทำด้วยดินอัดแน่น ระยะวิ่งจริงของทางวิ่งในปัจจุบันเป็นข้อจำกัดในการทำการบินของหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง เครื่องบินที่สามารถทำการบินได้คือเครื่องบินเซสนา ในฤดูฝนทางวิ่งมีน้ำท่วมขังเป็นอุปสรรคต่อการทำการบิน เพราะเครื่องบินต้องใช้ความเร็วสูงในการทำการบินขึ้น และในช่วงทำการบินมีฝุ่นทำให้ฝุ่นเข้าไปในเครื่องยนต์ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อทัศนวิสัยในการมองเห็น

ในขณะที่ผลไม้ภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตที่คุณภาพ และสามารถสร้างมูลค่าให้กับประเทศอีกแหล่งหนึ่ง การเชื่อมโยงการขนส่งและการสร้างความสะดวกในการขนส่งให้ผลไม้ ยังไม่เหมาะสมสำหรับการขนส่งในรูปแบบ Cargo plant ที่ต้องใช้เครื่องบินขนส่งขนาดกลาง ซึ่งในขณะนี้สนามบินท่าใหม่ ยังไม่พร้อมทำการบินเนื่องจากความไม่เหมาะสมของขนาดสนามบิน จึงควรใช้สนามบินอยู่ตะเภากในการขนส่งไปก่อน

อย่างไรก็ตามการสร้างมูลค่าและเพิ่มโอกาสในการค้าในอนาคตหากดำเนินการโดย ใช้ระยะเวลาในกระบวนการผลิตและการขนส่งผลไม้ได้รวดเร็วหรือใช้เวลาน้อยก็จะกลายเป็นข้อได้เปรียบในการค้าผลไม้ของภาคตะวันออก แต่ในสถานการณ์

ปัจจุบัน สนามบินท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เหมาะแก่การใช้สร้างมูลค่าในรูปแบบ Business flight และ tourism flight แต่ทั้งนี้ก็ได้ลองกำหนดแนวทางการดำเนินงานสู่เชิงพาณิชย์ไว้ในเบื้องต้นแล้ว คือ การพัฒนาไปสู่การผลิตผลไม้ Organic หรือผลไม้ปลอดภัย โดยดำเนินการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน เป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership หรือ PPP) เพื่อเป็นศูนย์กลางของผลไม้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และการดำเนินการด้านโลจิสติกส์อีกอันหนึ่ง คือ การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเส้นทางรถไฟจีน – ลาว

สืบเนื่องจากกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ได้รับมอบหมายจากนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้จัดประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ผ่านระบบการประชุมทางไกล มีวัตถุประสงค์เพื่อรับทราบผลการประชุมคณะทำงานศึกษาโครงการมหานครผลไม้ และการขนส่งผลไม้ผ่านสนามบินจันทบุรี ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และสถานการณ์ปัจจุบันด้านการขนส่งโลจิสติกส์ทางรางเส้นทางรถไฟจีน – ลาว ผ่านจุดตรวจสอบและกักกันพืชด่านรถไฟโมฮาน รวมไปถึงกฎ ระเบียบและเงื่อนไขการส่งออกผักและผลไม้สำหรับไปสาธารณรัฐประชาชนจีน และร่วมกันพิจารณาหารือเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเส้นทางรถไฟจีน – ลาว สำหรับการส่งออกผลไม้ฤดูกาลผลไม้ที่จะมาถึง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มช่องทางการส่งออกผลไม้ไทย นอกเหนือจากการส่งออกทางรถ เรือและอากาศในปัจจุบัน โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ เกษตรกร และผู้ประกอบการ สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. สถานการณ์ปัจจุบันด้านการขนส่งโลจิสติกส์ทางรางเส้นทางรถไฟจีน – ลาว

๑) ศุลกากรแห่งชาติจีน (General Administration of Customs of the People's Republic China: GACC) ได้ประกาศอย่างเป็นทางการให้ด่านรถไฟโมฮาน เป็นสถานที่ควบคุมกำหนด เพื่อตรวจสอบและกักกันผลไม้ก่อนการนำเข้าประเทศจีน ส่งผลให้ไทยสามารถขนส่งผลไม้ผ่านด่านรถไฟโมฮานได้

๒.) เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๕ ขบวนขนส่งสินค้าปฐมฤกษ์ ผ่านทางรถไฟจีน – ลาว ถึงด่านรถไฟโมฮาน จำนวน ๑๓ ตู้ ประกอบไปด้วย ลำไยไทย ทูเรียนไทย และกล้วยจาก สปป.ลาว

๓) ขบวนรถไฟสำหรับการขนส่งสินค้า (เข้า-ออก) มีจำกัดเพียง ๗ ขบวน/วัน โดยขบวนรถไฟขนส่งผลไม้ จะให้บริการทุกวันจันทร์ และวันศุกร์ แต่หากอยู่ในช่วงของฤดูกาลผลไม้ต้องมีการพิจารณาเพิ่มจำนวนขบวน

ปัญหา/อุปสรรค

๑) อัตราค่าขนส่งทางรางมีราคาค่อนข้างสูงมากเมื่อเทียบกับการขนส่งทางบก รวมไปถึงการพัฒนาศูนย์บริหารจัดการข้อมูลการจองขบวนและตู้รถไฟ

๒) จำเป็นต้องมีการพัฒนา Dry port และพัฒนาระบบ CIQ (Custom Immigration Quarantine) เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้า ทั้งนำเข้าและส่งออก

๓) พัฒนาระบบการทวนสอบย้อนกลับ (Traceability System) เพื่อรักษามาตรฐานสินค้าเกษตรของไทย เพื่อแก้ปัญหาทุเรียนอ่อนและการสวมสิทธิ์ GAP

โอกาส

จีนให้ความสำคัญกับการพัฒนาและขยายเส้นทางขนส่งทางรางเพื่อเพิ่มศักยภาพการนำเข้า – ส่งออก สินค้าจีนไปยังสหภาพยุโรปผ่านเส้นทางตะวันออกกลาง และให้ความสนใจการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังในการเป็น Gate way ในการนำเข้า – ส่งออกสินค้าจีน และมีความยินดีในการร่วมลงทุนกับประเทศไทยในการพัฒนานิคมอุตสาหกรรม และพัฒนา Dry port

๒. การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเส้นทางรถไฟจีน – ลาว

- ๑) การจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการตู้และขบวนรถไฟ มีหน้าที่ในการรับจองตู้และขบวนรถไฟ เพื่อรองรับฤดูกาลผลไม้ ปี ๒๕๖๖ โดยความร่วมมือภาคีเครือข่ายภาคเอกชน โดยประสานงานกับสมาพันธ์ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย
- ๒) การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าผ่านทางรถไฟ ไทย - จีน - ลาว รวมถึงการขยายเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านจีนไปสู่ภูมิภาคอื่น
- ๓) เร่งรัดการเสนอขอรับงบประมาณสนับสนุนสำหรับระบบตรวจสอบ รวมถึงอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และโครงการพื้นฐานของด่านส่งออกที่สำคัญ เช่น ด่านมุกดาหาร ด่านนครพนม และด่านหนองคาย
- ๔) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การขนส่งสินค้าเกษตรจากประเทศไทยสร้างการรับรู้ ข้อปฏิบัติ ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการขนส่งสินค้าผ่านทางรถไฟไทย - จีน - ลาว ในระดับพื้นที่ควบคู่ไปด้วย